

Popáleniny dostaly do nemocnice vloni častěji muže než ženy

7.10.2025 - Viktorie Plívová | Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR

Popáleniny jsou jedním z nejhorších úrazů, které mohou člověka postihnout. Ročně se přihodí desítkám tisíc Čechů, Státní zdravotní ústav hovoří až o 100 tisících případech. S většinou si poškození poradí sami, u části případů je nutné vyhledat odbornou lékařskou pomoc. Nejzávažnější typy popálenin ale pacienty mohou zavést až na nemocniční lůžka.

Loni skončilo právě z těchto důvodů v hospitalizaci 674 klientů Všeobecné zdravotní pojišťovny, z toho víc než polovina (346 případů) byly děti. Častěji se jednalo o chlapce a dospělé muže. Celkové náklady na léčbu dosáhly bezmála 90 milionů korun. Tiskovou zprávu vydáváme při příležitosti Mezinárodního dne boje proti popáleninám (8. října).

„Každoročně se jedná o několik stovek případů popálenin, počty se nijak dramaticky nemění. Většinu případů tvoří mužská část populace, a to jak mezi dospělými, tak mezi chlapci do 18 let,“ říká **Jan Bodnár**, náměstek ředitele VZP ČR pro zdravotní péči, a dodává: „Za pět let vzrostly náklady na léčbu hospitalizovaných klientů s popáleninami o více než třetinu, z 64 milionů korun na loňských 88 milionů korun.“

U dětí převládají popáleniny z opaření (až v 90 % případů), u dospělých pak dominují úrazy plamenem. „V létě bývají často úrazy spojeny s grilováním, ale také s pády do ohniště anebo neopatrné manipulace s ohněm,“ říká doc. MUDr. **Robert Zajíček**, Ph.D., přednosta Kliniky popáleninové medicíny Fakultní nemocnice Královské Vinohrady a 3.LF UK v Praze, a dodává: „Objevují se i úrazy elektrickým proudem, v jednotkách případů se setkáváme s poleptáním nebo takzvanými kontaktními popáleninami, kdy se například při slézání z motorky dotkne pacient ještě horkého výfuku. Díky přísnějším kontrolám bezpečnosti práce naštěstí ubývá pracovních úrazů.“ Podle Roberta Zajíčka je důležité nejen vyléčení, ale i následná rehabilitace, protože se jedná většinou o případy, kdy mají klienti celoživotní trvalé následky.

Jak uvádí Národní zdravotnický informační portál až 61 % jsou popáleniny horkou vodou a párou, následují popáleniny plamenem, elektrickým proudem a poleptáním chemickými látkami. Nejohroženější skupinou jsou batolata, která jsou zvědavá, vše si chtějí osahat, ochutnat, vyzkoušet, prozkoumat a dokážou vylézt do míst, kde by to rodiče mnohdy nečekali.

První pomoc při popáleninách

- Český červený kříž vypracoval Standardy první pomoci, které uvádějí, **co dělat**:
- přerušit účinky tepla (sejmout oděv při opaření, uhasit hořící oděv; pevně lnoucí části oděvu nesvlékat)
- zajistit ochlazení popálených ploch chladnou vodou (15–25 °C) – lokální bez omezení do úlevy od bolesti (minimálně 10 minut), rozsáhlé (nad 20 %) jen krátkodobě a jednorázově
- zakrýt popálené plochy sterilním materiálem (v případě nedostupnosti jinou čistou textilií)
- sejmout náramky, prsteny, náušnice apod.

A co nedělat:

- neaplikovat celkové intenzivní chlazení

- nepřikládat ledové obklady
- nestrhávat puchýře nebo přiškvařený oděv
- nepoužívat masti, zásypy, dezinfekci nebo nestandardní krytí ploch věcmi z domácnosti, například bílek, sádlo, zubní pastu apod.

Pravidlo dospělé ruky: pokud je postižená plocha větší než plocha ruky dospělé osoby, jedná se pravděpodobně o závažnější zranění.

- menší plocha (do velikosti dlaně) – chladit a přikrýt
- větší plocha – přestat chladit a volat 155, riskuje se šok a podchlazení

Informace o první pomoci při různých formách popálenin najdete i na stránkách neziskového spolku Bolíto.

Viktorie Plívová

tisková mluvčí

<https://www.vzp.cz/o-nas/aktuality/popaleniny-dostaly-do-nemocnice-vloni-casteji-muze-nez-zeny>